

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, LAPKRITIS (NOVEMBER) 25 D., 1918 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

META-VOL. III. No. 276

SUVIENYOTOS VALSTIJOS NETEKO 53,169 KAREIVIŲ

Bolševikai skerdžia oficerius Petrograde

Bolševikai ima viršų Vokietijoje

TUKSTANČIAI AMERI-KO-KONŲ GRYZTA NAMO.

179,625 amerikona sužeisti.

Washington, lapkr. 25. — Amerikos armijos Prancūzijoje demobilizacija jau prasidėjo. Pradėta jau namo gaben-ti sergantieji ir sužeistieji kareiviai. Tai atlikti užims la-bai daug laiko. Tuo pačiu laiku bus pradėta demobiliza-cija kai kurių valstijinės gvardijos divizijų.

Apie tai paskelbė generalio štabo viršininkas gen. March. Be kitko generalis štabas paskelbė visus Suv. Valstijų kareivių nuostolius karės me-tu net ligi padarymo taikos santaikos sutarties.

Nuostoliai yra sekantieji: Užnušta ir mirusių nuo žaizdų 36,154 kareiviai.

Mirusių nuo ligų 14,811.

Mirusių nuo visokių nelai-mių ir nelaimingų atsitikimų 2,204.

Sužeista 179,625.

Paimta nelaisvėn 2,163.

Nežinia kur pražuvusių 1,160.

Sužeistųjų tarpan čia pa-dedami ir visi tie, kurie su-žeista visai lengvai ir katrie senai ir vėl tarnauja savo pul-kuose.

BOLŠEVIKAI IŠŽUDĖ 500 OFICIERIŲ.

Kitiems oficeriams grumoja-ma mirtimi.

Washington, lapkr. 25. — Valstybės departamentas iš Stokholmo gavo žinių, kad bolševikai atlikę baisias sker-dynes Petrograde.

Penki šimtai rusų oficerių tenai išžudyta, kiti penki šim-tai žadama sušaudyti. Pavo-jus ten grumoja ir visiems svetimžemiams, sugrįžusiems iš centralės Rusijos.

Iš Rygos pranešta, kad Maskvoje randasi 2,050 vokie-čių kareivių ir keliolika ofi-cierių. Jiems visiems ten gru-moja badas.

Bolševikai kasdien žudo daugelį ir civilių žmonių, y-pač tuos, katruos jie laiko ka-lėjime.

SUGRYŠIĄS KAIZERIS SU SUNAIS.

Rotterdam, lapkr. 25. — Vienas Rotterdamo laikraštis rašo, kad kaizeris su savo su-nais veikia sugrįšiąs Vokie-tijon.

Tas laikraštis pažymi, kad Berlin Soldier' Journal pranešęs, jog vokiečių kareiviai užtikrinsią kaizeriui apsaugą.

BOLŠEVIKAI IMA VIRŠŲ VOKIETIJOJ.

Pirmąją vietą užima Lieb-knecht su Haase.

Amsterdam, lapkr. 25. — Iš Berlyno pranešta, kad vokie-čių ministerių kabinetas, iš-naujo perorganizuotas. Ka-binetan ineina dabar Lieb-knecht ir Haase, radikalish-kiausi socialistai ir baisiausi bedieviai.

Išpradžių revoliucijos štie-du bolševiku buvo paminėtu socialistų kabinete. "Bet pas-kui jiedu buvo pašalintu. Dabar išnaujo jiedu pasilipo augstyn.

Jei tas tiesa, Vokietijoje turi siausti revoliucija ir seks perversmės, kurių pasekmėje bus bolševikų valdymas, pa-našus Rusijai.

Pareina žinių, kad už bolševikus stoji tik šiaurinė Vokietija. Bet pietinė Vokietija, kur svarbiausią vietą užima Bavarija, atsisako bendrauti su Berlyno bolševikais ir ne-nori taikintis prie bolševikų parėdymų.

Pranešama, kad Bavarija su kitomis pietinės Vokietijos provincijomis žada atsimeti nuo Vokietijos ir sutverti at-skirą sau respubliką.

BOLŠEVIKAI PASIREN-GE BĖGTI.

Tam tikslui turi paruošę laivą.

Copenhagen, lapkr. 25. — Iš Petrogrado pranešama, kad rusų bolševikų valdžios ketu-riolika vyriausių narių turi paruošę garlaivį šale Petro-grado upėje Nevoje.

Sakoma, kad kuomet bolše-vikai pajus pavojų, tuomet dums ant laivo ir iškeliaus į koki nors neutralios šalies uostą.

Bolševikai žino savo likimą. Jie žino, kad jiems reikės dūmti. Bet ar gaus jie kur pasislėpti, tai jau kitas klaun-simas.

KALBAMA APIE SOSTO SUGRAŽINIMĄ AUSTRIJOJ.

Provincijose organizuojama baltoji gvardija.

Zurich, lapkr. 25. — Austri-jos respublikonų lyderiai apim-ti baimės, nes konservatistai pradėjo smarkią agitaciją už karaliaus ir sosto sugražinimą Austrijai.

Gauta žinių, kad tam tiks-neš, jog vokiečių kareiviai užtikrinsią kaizeriui apsaugą.

HOOVER KELIAUJA Į BERLYNĄ.

Londonas, lapkr. 25. — Čia iš Amerikos atkeliavo maisto administratorius Hoover ir "shipping board" pirminia-kas Hurley. Turėjo konferen-ciją su Britanijos maisto ad-ministracija ir siuntimo de-partamentu.

Iš čia Hoover su Hurley ke-liaus Paryžium, gi iš ten — Berlynan.

VOKIETIJOJ PAKELIA GALVĄ BOLŠEVI-KIZMAS.

Radikalai visur pakelia betvarkę.

Londonas, lapkr. 23. — Re-voliucija Vokietijoje įstojo antron atmainon (fazę). Bolševikai stoji kovon prieš so-cijalistus menševikus už šalies valdymą. Prasideda var-žytinės kaip Rusijoje.

Nauji sukilimai įvyko Kie-l'e, Hamburge ir kituose pa-juriniuose miestuose. Seka nauja revoliucija. Darbinin-kų ir kareivių tarybos pamai-nomos bolševikiškoms tary-boms.

Šiandie kancelieris Ebert te-nai užima tokią poziciją, ko-kia kituomet Rusijoje buvo turėjęs Kerenskis.

Kuomet talkininkų ir Ame-rikos armijos artinasi į Rhi-ne paupį, kuomet talkinir-kams pasidavė vokiečių ka-rės laivynas, Vokietijoje ima pakelti galvą bolševikizmas. Kancelieris Ebert, kai kitno-met Kerenskis, nepavartoja aštrių priemonių prieš bolše-vikus. Ir šitie todėl po visų šalį kursto gyventojus prie naujo sukilimo, šiuo kartu prieš socialistus menševikus.

Vokiečių bolševikų agitato-riai šiaudie eina skersai ir iš-ilgai Vokietijos ir minioms kalba, kad jos nieko šiandie negali pralošti, bet laimėti gali labai daug. Girdi, dabar atėjo laikas pakilti prieš bur-žujs. Lai gyvuoja proletari-jatas!

Pagaliaus palinosuoti iš va-karų fronto 4,000,000 vokiečių kareivių danginasi Vokietijos gilumon ir pakeliui viską plė-šia ir degina.

SENATAS SUMAŽINO KA-RĖS MOKESČIUS.

Washington, lapkr. 23. — Senato finansų komisija nuka-pojo karės mokesčius — su-mažino apie pusę milijono dol. Sumažino perpus už taba-ką ir cigaretes, gazoliną ir už visokius pertekliaus daiktus. Taip pat sumažinta ka-rės mokesčiai už minkštuosius gėrymus.

Washington, lapkr. 23. — Senato privilegijų ir rinkimų komitetas nubalsavo panai-kinti tardymus prieš senato-rių La Follette už šito nelo-jales kalbas.

DĖKAVONĖS DIENA KATALIKŲ BAŽ-NYČIOSE.

Jo Augustoji Malonybė Chicagos Arkivyskupas Mundelein praeitą penk-tadienį pasiuntė raštą vi-sos Chicagos arkivysku-pijos klebonams. Tuo raštu Arkivyskupas pa-ragina klebonus, idant kiekvieną bažnyčioj kro-iskilmingiausiai būtų paminėta Dėkavonės Die-na ateinantį kėtvirtadie-nį, lapkričio 28 d. Tą dieną ypač reik padėkoti Augščiausiajam už karės galo priartinimą.

Sulig Arkivyskupo pa-rėdymo, kiekvienoj baž-nyčioj turi but išstatytas švenčiausias Sakramen-tas per visą dieną. Gi vakare turi įvykti proce-sijos, atgiedota psalmė "De Profundis" ir him-nas "Te Deum". Taip-pat turi but atkalbėtos maldos už mirusius.

BRITANIJOS LAIVYNAS PLAUKIA Į WIL-HELMSHAVEN.

Londonas, lapkr. 25. — Dai-ly Mail praneša, kad Anglijos karės laivyno eskadronas plaukia į Vokietijos karės uos-tą Wilhelmshaven, kad tenai paimti vokiečių karės laivus, katrie sulig sankaikos sutar-ties dar nepasidavė talkinin-kams.

560,000 DOVANŲ PASIŲ-TA KAREIVIAM.

Washington, lapkr. 25. — Gen. March paskelbė, kad pir-mas garlaivis jau išplaukė iš New Yorko į Prancūziją su kalėdinėmis dovanomis ameri-koniškiems kareiviams.

Tas laivas yra Manchuria. Išvežė 560,000 dovanų (siun-tinių).

Bus siunčiama dar ir dan-giaus.

Dovanų pasiuntimu užsi-i-ma Raudonojo Kryžiaus.

— Washington, lapkr. 25. — S. V. vyriausybė Belgijai paskolino dar 5,600,000 dolie-rių.

PAKILO NESUTIKIMAI TARPE ČILI IR PERU.

Buenos Aires, lapkr. 23. — Tarpe mažųjų respublikų Chi-li ir Peru pakilo aštrus nesu-tikimai.

Čili mieste Antofagasta pakilo neteisingas gandas, kad tos šalies konsulis nuž-dydas Peru respublikoj. Tad sukelta baisiausias demonst-racijos prieš Peru ir imta už-puldinėti peruvėnai.

Šitas atsitikimas gali sukel-ti karę tarp abiejų šalių.

OLANDIJA UŽSTOJA BU-VUSĮ KAIZERĮ.

Sako, jis yra paprastas pabėgėlis.

Paryžius, lapkr. 23. — Va-kar vietos Olandijos pasiunti-nystė paskelbė Olandijos vy-riausybės nutarimą, kad bu-vusis vokiečių kaizeris abdi-kavo nuo savo sosto ir Olan-dijos teritorijon inėjo kaipo privatinis žmogus.

Kaip seniau, taip ir šiandie Olandija visuomet duoda prieglaudą svetimšaliams, y-pač politikiniams, pabėgė-liams. Ir kas to prašo, ne-kuomet ta prieglauda niekam neatsakoma. Tad ir buvusiam kaizeriui, kaipo privatiniam žmogui, buvo leista olandų teritorijon ineiti ir rasti sau-gią vietą.

Olandijos vyriausybė at-kreipia domą į tai, jog ir tal-kininkų šalys visas laikas ne kitaip juk pasielgusios. Bu-ve atsitikimų, kad ir jos da-usios prieglaudą nuo sostų atsisakiusiems monarehams. Tad šiandie talkininkai, esa, negali reikalauti, kad Olandi-ja veikty prieš savo senasias tradicijas.

Suprantama, talkininkai ligšiol nei nereikalavo, kad kaizeris būtų išduotas. Bet Olandija iškalno apsiginkluo-ja argumentais ir pasako sa-vo nuomonę.

REZIGNAVO SEKRETO-RIUS McADOO.

Prezidentas priima jo re-zignaciją.

Washington, lapkr. 23. — Padavė rezignavimo raštą pi-nigyno sekretorius ir genera-lis geležinkelų direktorius McAdoo.

Prezidentas Wilsonas jo re-zignaciją priėmė. Sekretori-us iš užimamos vietos pasi-trauks su ateinačio sausio 1 d. Sakoma, kelis mėnesius atsil-sėsias, gi paskui užsiimsias advokatyste.

McAdoo rezignavimo prie-žastį stato šeiminius reika-lus.

Nežinia, kas bus paskirtas jo vieton. Spėjama, kad ar-tik ne dabartinis jo asisten-tas — W. D. Hines.

— Londonas, lapkr. 21. — Apie Olandiją nieko negirdi-ma. Aprimo ten bolševikai.

ITALIJA KARĖJE.

Nuo karės pradžios Italija išvisio pašaukė į armiją beveik pusšėto milijono vyrų, iš ku-rių beveik pusantro milijono žuvo. Iš žuvusiųjų vieną mili-joną galima skaityti visai žu-vusiais tautai, nes pusė iš jų yra jau mirę (350,000 krito karės laukuose.).

Ištikrųjų Italijos armija su-sideda iš 4,025,000 vyrų, ir net 1900 m. gimusieji yra pa-imti kariuomenėn. Iš tukstan-čio sveikųjų vyrų, 15 yra ap-ginkluoti ir 305 kariauja ant įvairių frontų.

Per tris metus karės, per keturiolika ofensyvų prie Is-onzo ir prie Pjavo, nuolati-niuose baistuose ranką iš ra-kos susirėminuose po guogas labai stačių kalnų, užimtųjų net lig augščiausių viršutinių, jie paėmė iš priešo į karės be-laisvę 4489 oficerius ir 169,896 kareivius. Kaip toje mažai težinomoje karėje Italijos ka-reiviai turi kariauti netik prieš vietos sunkenybės galima spė-ti kad ir to, jog jie turėjo iš-tiesti 1500 kilometrų teleferi-ųjų vielų ir padirbti 3,500 ki-lometrų naujų kelių tarpe ne-perinamųjų kalnų guogų.

Toks didelis militaris pasi-stengimas yra tik supran-tamas atsimenant, jog iš 36 mi-lijonų gyventojų, kuriuos Ita-lija skaitė prieš karę, tik 17 milijonų tėra vyrų, po inter-ke didielios išvystės tvirtiau siųjų vyrų, iš tų 17 milijonų, tik devyni beliko namie. Į ka-reivius emimas padarė tai, jog ant kiekvieno 1,000 užau-gusių ir namie pasilikusių vy-rų išpuolė 320 mažmečių, jau-nesnių kai 15 metų. Dar dides-niai jų pasistengimai pasiro-do, jei atsiminsime, jog del ypatingos šeimynos sąstato, moterų darbas, nors ir priejo prie krašto, tačiau nepasiekė tos svarbos, kurią pasiekia ki-tose šalyse.

Čia galima patėmyti dar vie-ną dalyką, butent, jog Italija negavo iš savo kolonijų jo-kios pagalbos, priešingai, del mažumo Italijos kolonijose kareivių skaičiaus, ji turėjo siųsti kareivius iš Italijos jas ginti. Italijai negelbėjo nei su-tartis del darbininkų su neu-tralėmis ar talkininkų šalimis, atbulai, daugel darbininkų bu-vo išsiųsta iš Italijos į Pran-cūziją, tuo jai padedant turėti reikalingą skaičių sveikų dar-bininkų. Reikia taip-pat atsi-minti, jog didelė dalis Italijos

penkių milijonų išeivių daug prisidėjo prie ekonomiškio ir militariškio darbo šioje šaly-je, Suvientose Valstijose.

Tokiame dalykų stovyje, Italijoj truksta reikalingos pa-gelbos prie ukės ir dirbtuvė-s. Del stokes darbininkų net pati armija turi nemaža sun-kenybų, kad išsilaikyti ir rei-kalinga paramą gauti.

Ir ekonomiškojo žvilgsniu, kad apvertinti jos pasistengi-mus, padedant talkininkams, svarbūmą sumažėjimo darbi-ninkų ir blėdį kapitalui, reikia atsimentti dar menkumą Ita-lijos industrijalio išsivystimo; tačiau Italija su pastebėtina energija, beveik visai neturė-dama nei anglų, nei kitų rei-kalingųjų dalykų, kuriuos ji visuomet turėdavo invežti iš kitų šalių, ir tai neužtenka-mai, pajėgė sutvarkyti beveik iš nieko tvirtą organizaciją karę vesti.

Negalima nei užtylėti jos didelio žmonių pasiaukojimo, kuris kilo del trukumo laukuose darbininkų, apie kuriuos jau kalbėjome. Kitaip sakant, Italija nuolatos turėjo tvirtai laikytis valgio reguliavimo, kurio pasekmė buvo tikras ir nuolatinis badavimas, lygus kuriam sunku būtų rasti kito-se kariaujančiose šalyse.

Taigi kiekvienas turėtų su-prasti ir apvertinti pasiaven-timą ir pasiaukojimą ir visus pasistengimus Italijos žmonių, kuriuos jie sudėjo kartu į vė-ną augščiausią pasiryžimą ka-riauti, kurio jie mano patvir-tinti akys viso svieto savo tei-se prie atėities ir jie tą savo pasiryžimą kantriai ir tytomis pildo.

VIS DAR SERGA PULK. HOUSE.

Washington, lapkr. 23. — Pulkininkas House, persona-lis prez. Wilsono atstovas, vis dar serga Paryžiuje. Pre-zidentas tuo labai susirupi-nęs.

— Washington, lapkr. 23. — Prancūzų maršalas Pe-tain, kaip pranešama iš Pary-žiaus, žada atkelti Ameri-ka, kad asmeniškai padėkoti Raudonojo Kryžiaus organi-zacijai už jos atliktus didelius darbus karės metu.

— Paryžius, lapkr. 22. — Šito mėnesio pabaigoje Pary-žių aplankys Anglijos kara-minis, jog didelė dalis Italijos

Trumpu laiku išeis iš "Draugo" spaustuvės, kelių gerb. kunigų rūpesčiu, visiška nauja, maldaknygė

RAMYBE JUMS

Ji tiks visiems: ir vyrams ir moterims ir Tretininkams ir Maldos Apaštaly-tės Nariams, ir Marijos Vaikeliams ir kt. Jn tapo surinkti paaiškinimai ir gra-žiausios maldos iš "Saltinio", "Sveika Marija", "Pulkim ant kelių", "Maldų Knygelės", "Pamaldų Vadovėlio" ir kitų dvasiškų knygų lietuviškų ir nelietu-viškų. Bus tai didžiausia ir parankiausia maldaknygė lietuvių kalboje, su vir-šum 900 puslapių dydžio. Nepaisant ant didelių iškaščių jos išleidimui, kaina skirta labai maža. Tą knygą bus galima gauti visokiuose apdaruose, nuo prastų iki puikiausių. Su užsakymais kreipkitės

"Draugas" Publ. Co., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

"DRAUGAS"

Publication of the Lithuanian American Colonization Society
 "DRAUGAS" (FRIEND) is published weekly, except on Sundays and public holidays.
 Subscription prices: \$5.00 per year, \$2.00 per 6 months, \$1.00 per 3 months.
 Single copies: 10 cents.
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

At NEWS STANDS & A COPY
 Advertising rates on application.

Laisvės Savaitė.

Vakar Amerikos lietuvių kolonijose prasidėjo Laisvės Savaitė. Laisvės Savaitė ne visur vienu kartu yra paminima. Vienur ji prasidėjo vakar, kitur prasidės ateinančią savaitę, dar kitur kiek vėliau. Tas bus daroma sulig aplinkybių leidimo. Laisvės Savaitė bus galima turėti net ligi Naujų Metų.

Laisvės Savaitė, kaip spėjama, bus įvykinta kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kadir mažiausioje. Ir tas turėtų būti atliktas. Nes Laisvės Savaitėje surinktos aukos panaudotos ne kitam, kaip tik išgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

Išgauti Lietuvai laisvę neatsieis pigiai. Praeitam "Draugo" numerį skaitėme lietuvių Pildomojo Komiteto atsiliepimą. Tenai buvo pasakyta, kiek maždaug bus reikalinga Amerikos lietuviams turėti pinigų prasidėjus taikos kongresui Europoje. Tų pinigų iš niekur kitur mes negausime. Juos mes patys turime sudėti, jei norime, kad ateityje Lietuva nepapultų amžinon vergijon.

Tad negana mūsų kolonijoms surengti Laisvės Savaitės. Bet reikia pasidarbauti, kad Laisvės Savaitėmis kuodaugiausia aukų būtų surinkta ir kad tos surinktos aukos kuoveikiausiai būtų pasiųstos Tautos Fondan.

Darbuokimės, viengenciai. Nes šandie pasitaiko proga paliausoti Lietuvą iš vergijos. Kita tokia proga vargiai bau kada sulauktumėm, jei gyvi butumėm. Šandie mes privaleme, kiek tik išgalint, dėti aukas, ir tai stambias atkas ant Lietuvos laisvės ankuro.

Kitų pavergtų tautų žmonės Amerikoje savo šalių laisvės išgavimui surinko milijonus. Renka jų daugiau. Mes negalime pasigirti milijonais, nes negalime jų duoti. Tiek peturime.

Bet mes galime surinkti nors vieną milijoną. Ligi Naujųjų Metų tegu mes surinkime nors pusę milijono. Su tiek pinigų bus daug darbo atliktas laisvės reikalais. Lietuvai laisvės bus tikrai laimėta.

Ligi Naujų Metų pusę milijono dolierių—tegu bus Amerikos lietuvių obalsis Laisvės Savaitės laikotarpiu. Šitas — pusę milij. — obalsis tegu bus pažymėtas visur: kiekvienose lietuvių namuose, viešose svetainėse. Kiekvieno lietuvi mintij tegu tas obalsis stovi ir kiekvienas lietuvis tegu tą obalsį seka.

Nelengva surinkti tiek pinigų, bet galima. Mūsų biznierių tegu aukoja šimtinėmis, profesionalai dešimtimis, darbininkai penkinėmis ir tiek, kiek katras išsigali. Bet tegu aukoja visi. Tegū visi duoda stambias aukas.

Seniau mes laikėmės mak-

Tfocikų, Kapsukų ir kitų piktadariavimo. Bet nepamirškime ir mūsų liaudies dvasios ir raumenų stiprumo, jos prisirimo prie bočių tikybės. Ta liaudis nesudės rankų ir nepasiduos rezignacijai, kuomet piktadariai socialistai bolševikai užims galvas kirsti.

Praūž ta piktos dvasios banga-socializmas. Bet krikščioniška, Lietuva kaip buvo, taip ir pasiliks ištikimiausioji Dievo Bažnyčios duktė. Socializmas suburs kojomis, gi Bažnyčia ten triumfuos.

Agota.

simos, kad nesvarbu, kas kiek aukoja, bet svarbu, kad visi lig vieno aukoja. Šandie tas netinka. Šandie visi teduoda tik stambias ankas Lietuvos laisvės išgavimui. Nes Tėvy- nės laisvė padėta ant svarstuvų. Vienoj pusėj padėta laisvė, kitoj pusėj tą laisvę mes turime atsverti savo pinigais. Lygšvaros šandie permaža. Reikia, kad mūsų aukos persvertų laisvę. Tik tuomet mes turėsime teisę laisvę pasiimti.

Gal ir atrodo, kad tuo būdu laisvė kaipir už pinigus, kaip kokia prekė, bus nupirktas. Beveik taip ir gali but. Nes šandie pinigais lošią svarbiausią rolę. Pinigas talkininkams išlaimėjo karę. Pinigas paliausuoja žmoniją iš po autokratinio jungo. Pinigas duoda žmonijai laisvę.

Su pinigais ir mes laimėsime Lietuvai laisvę ir nepri gulmybę. Nes su pinigais mūsų veikėjai galės visur prieiti ir į pažintį susieiti, kadir su didžiausiais talkininkų diplomatais.

Laisvės Savaitės rengimai lietuvių kolonijose tegu duos Lietuvai laisvę. Tuomet mes busime savita tauta.

Pusę milijono dolierių ligi Naujų Metų — tegu bus mūsų obalsis.

LENKŲ "KULTURIN- GUMAS."

Šiomis dienomis iš Stokholmo pranešta telegrama, kad Austrijos vakarinėj Galicijoje prasidėję žydų pogromai, kad lenkų legionistai žudo žydus, kad vienu ir kitu rengiamos prieš žydus demonstracijos.

Amerikos lenkų laikraščiai tą telegramą padėjo savais žodžiais taip:

"Stockholmas, lapkr. 19.— Žydų spauda sukelia riksmą apie pogromus vakarinėj Galicijoje. Sulig pranešimo tos žydiskos spaudos, lenkai legionistai atlikę žydų pogromus Chranove, kur buk 9 Izraelio sunus užmušta. Antižydiskos demonstracijos buk įvykusios Dombrovoj, Javorznie ir kituose Galicijos miestuose. Pirma turėję but užbambinta šeši žydai Siedlecuose".

Taip lenkai iškraipo telegramas. Ir vienas jų laikraštis po tos iškraipytos telegramos nuo savęs padeda tokį prierašą:

"Mūsų nuomone, žydų presos biuras tyčiomis paskleidžia tokias pasibjaurėtinias žinias, kad mas, lenkus, subjaurinti talkininkų aktyse ir tuomi pakenkti atstatydynti sujung- tą ir laisvą Lenkiją. Kas iš mūsų nežino tos gyvatingos gentės, kuri visuomet niekšiskai lenkams atsimokėdavo už svetingumą. Tariamieji pogromai, tai bus griežiausia jų velniškas išmislas, kad pakenkti mūsų reikalams. Juk žinome juos, su kokia neapykanta jie užsidedę link mūsų".

Suprantama, kam čia galvoje, kad lenkai taip žydus "garbina". Taippat nesvarbus mums ir tie pogromai Galicijoje. Bet mums svarbu tas, kokius bjaurius žodžius lenkai pavartoja prieš žydus. Tokius žodžius jie vartoja ir prieš lietuvius, kuomet augirsta, kad lietuviai gali apsieiti be lenkų, kad Vilnius priklausio Lietuvai.

Lenkai nuolat giriasi savo "kulturingumu". Sako, kad nuo jų gali pasimokinti kultūros kitos tautos. Bet šis pavyzdis aiškiai liudija, kad lenkuose "kultura" yra žemiau

Mūsų Suaugę Vaikai.

Svarbiausias tėvų — šeimynos tikslas — išauklėti savo vaikus taip, kad iš jų būtų: Dievui garbė, žmogui nauda ir patiems tėvams džiaugsmas sveikiams, ir senatvėje bei ligoje pagelba ir suraminimas.

Bet, gyvenimas, ypač čionykštis, Amerikoje, rodo ką kitą. Čionai vaikai ne tik kad neatneša žmoniui naudos, bet, ir Dievui garbę mažina. Mes atmename savo šventąją žemėlę Lietuvą, kur jos vaikai be jokio mokslo, išlavimo yra paklusnūs, sąžiningi, geri, malonūs. Tie Lietuvos vaikeliai myli savo tėvelius, klauso jųjų patarimų ir ligoje bei nelaimėje gelbsti jiems.

Ne vienas iš mūsų čion atkeliavusių atsivežė su savim dar tuos pačius gerus apsi-reiškimus ir veda gyvenimą, nors ir sunkų, bet linksmą ir sąžiningą. Mes negalime užmiršti savo tėvų, kurie likę Lietuvoje skursta vargą, ypač dabar, kada neprietelisi vokiečiai, ne tik ką išaukines mūsų brangią šalelę, gražias girias, siubuojančius laukus, kvepiančias pievas, sudegines kaimus, išdaugę miestus, bei atėmę gyvulius, drapanas ir paskutinį kąsį duonos.

O, tie mūsų vaikai! Kur jų nėra? Visur. Taip, visur. Jie visur yra. Kas iš to, kad jie yra? Kas per nauda? Nauda!... Kas per žodis? Jūs giliaus prasidėmė gilin- tisi šio žodžio reikšmę, mes neturėsime laiko pavalgyti ir miegoti...

Kada motina, tėvas, brolis, sesuo, numylėtinė, kaimynas, neturėdami kėsnio duonos, la- šo vandens, lauko rankas apie savo vaikelius, kurie nuvažiuo- jo Amerikon, kad palengvinti jiems gyvenimą, mūsų vaikai traukia sau asistoję prie ba- ro stiklinę ar stiklą, šypso- damies dargi iš paties Dievo, keikdami, ar tai kunigus, ar tai katalikus, ar tai tuos, kurie lenkai ir aukoja gal jų mirėtančiai motinai...

Kieno tai vaikai kelia pro- testus prieš rinkimą aukų ir patys neprisideda sušelpimui mirėtančiųjų nuo bado Lietu- voje, jei tai ne mūsų broliai lietuviai, kuriuos žydeliai pa-

sikinkę važiuoja įais? Ar gi tai ne mūsų žemėlės vaisiai? Ar gi jie nebuvo papenėti ta juoda duona, išauginti. Ka- talikų Bažnyčioje? Ar gi jų motinos ir tėveliai nemylėjo jų? Ar gi jų motinos ir tėveliai neaplo iš gaileščio, kada su- nelis važiuo Amerikon? Ar gi kas juos nuskriaudė Lietu- voje, kad jie paliko jai prie- šininkai?

O, mūsų vaikai! Mūsų vaikai cielikai!... tautiečiai!... Atsiminkite savo motinos krintis, iš kurių jūs iškilpėte meilę savo motinos, kuri ne vieną naktį praleido b mie- go, ne vieną ašarą išliejo be- augindama jus. Atminkite, broliai, tuos puikiausius lau- kus, tas žalias girias; tas kve- piančias pievas, po kurias ga- nydavote linksmi gyvulių bandas; atminkite tas rusku- rusias bakažes; tuos gerus žmones, prietelius, kurie jus mylėjo irmyli. Ar gi jūs vis- ką, kas Lietuvėje yra, kas tik buvo jau pamiršote? Ar jūs motinų ašaros yra jums pi- gesnės, negu žydelio Markso "mokslas"? Ar gi jūs pi- gesni motinos nuodirdus žo- džiai už žydelių ir visokių valkatų šlamštus

Kur protas? Sąžinė? Kur gėda?

Užteks tų pamazgų gerti! Užteks blevyžgų klausyti! At- sibuskite! Šalin tamsybės, kurios, apsupusios jus, nepri- leidžia šviesos spindulių! Sa- lin nerangumas, apsilėidimas, kurs per šimtmečius vilkosi tarp mūsų!

Jau brėkšta! Saulės spin- duliai siekia ir giliansius ur- vus, kur slėpdavosi visokie tamsybės gyvuliai! Baisu jiems. Bet jūs nesibjokite. Kelkitės! Eikite. Eikite prie savo motinos, tėvo. Jie jums atleis, jie dovanos. Do- vanos jums ir Lietuva močiu- tės. Dovanosime ir mes, jei tik matysime jūsų gerus norus ir pataisus ženklius.

Kitaip, jei jūs dabar negryžsi- te, laukia jus praeikimas nuo just motinų, tėvų ir genčių. Praeikimas nuo Lietuvos ir nuo mūsų, jūsų brolių lietu- vių!

Mikas Dumys.

DABOKITE SAVO BALSAVIMĄ.

Amerikos moters, dabokite savo balsavimo teises. Mo- terims buvo sankta tas teises iškovoti, todėl ir apsinoka jas saugoti. Jos yra saugios tol, kol mes jomis besirūpiname. Jų vertė yra rusiai dingus, jau apie jas nepaspyime. Vienas budas tų tiesų paiseji- mo yra pažinimas, ką tas vis- kas reiškia ir kad tas viskas gali padaryti. Tad ta visas dalykas turi būti mūsų pamo- kinimas.

Ar jūs žinote, kad moteris pastoja pilietė šios šalies pa- siremiant jos vyro pilietybę arba naturalizaciją? Tik mo- teris, gimusi užrubežyje ir ne- vedusi pilietį, gali reikalauti pilietystės savo vardu.

Kitų šalių vyrai, idant pastoti piliečiais, turi išpil- dyti penkiuos reikalavimus. Jisai turi mokėti angliskai, turi būti čia (Amerikoje) iš- gyvenęs penkiuos metus; turi

chamiškos. Tokių žodžių, tokių bjaurių išsireiškimų nėra lie- tuvių laikraščiuose, išėjus so- cialistiskius laikraščius.

DARBAS**Vertėtvystės taryba ir darbininkai.**

"Chicago Building Trades Council, kurs turi apie 80,000 narių amtninkų, rekonstruk- cijos reikalus Chicagoje paėmė savo rankosna.

Taryba turi žinių, kad vy- riausybė masėmis paliausuoja darbininkus iš karės istaigų, daugiausia be jokio užtikrini- mo jiems gauti kitus darbus ir užsiėmimus.

Tad tarybos prezidentas O' Connell paskelbė, kad jis apeliuosias į vyriausybę, idant ateityje darbininkai nebūtų pa- liuosuojami iš darbo taip skai- tingai.

Prezidentas O' Connell pa- žymėjo, kad jis nesąs priešin- gas, jei vyriausybė paliausuo- ja darbininkus nuo karės dar- bų pasibaigus kare. Bet prie- šingas tam, kam darbininkai paliausuojami dideliu skait- linu ir kodel jiems iškalno nepranešama apie jų paliaus- vimą.

Antai Chicagoje buvo sta- toma 6 milijonų vertės amu- nicijos dirbimo istaiga. Dabar nuo to statymo darbo atkark paliausota 2,000 darbininkų.

Tas pat daroma ir kitur ka- rės istaigose.

Toksai pasielgimas negali

sutikti su protingai praveda- ma pokarine rekonstrukcija. Vyriausybė padarytus su istaigomis karės kontraktus pri- valo palengva, tik dalimis, at- šaukti, bet ne vienu žygiu.

Savo keliu Chicagoje vei- kiai bus pradėta nauji viso- kie darbai. Bus statoma daug namų, viešosios mokykloms bustu. Apskaitoma, kad pra- džioje rekonstrukcijai bus iš- leista keli milijonai. Gi su pa- vasariu bus naujų, didelių darbų.

Chicago federalio darbo biuro direktorius pažymi, kad kaip karės metu valdiški dar- bo biurai darbininkams tar- tingo, taip jie tarnaus jiems ir taikos metu. Karės metu tie biurai surado darbininkams darbus karės industrijose, tai- kos metu jiems suras kitokius darbus.

Waukegan turės didelę dirbtuvę.

H. W. Johns-Manville Com- pany Waukegane nupirko 255 akrus žemės, kur pastatys di- delę dirbtuvę, tokią, kokią ta kompanija turi m. Manville, N. J.

Naujos dirbtuvės pastaty- mas atsieis 3 milijonus dol. Gaus darbo 3,000 darbininkų.

Waukeganą laukia graži a- teitis.

PIRKITE**ŠIANDIE PO DARBO**

Ir po vakarienės jus privaleto jausties gerai ir linksmus burių saviškiu. Jeigu jūs jaučiatės nesmagūs, turite galvos skaudė- jimą ir valgyti be apetito, reiškia jūsų viduriai yra užkietėję. To- del prieš einant gulti turite pe- imti 3 saldinius Partolus.

Jie išvalo žmogaus organizmą per naktį. Ant rytojaus atsikei- site ir busite atnaujintas ir nor- malūs žmogus ir gausite norą prie darbo.

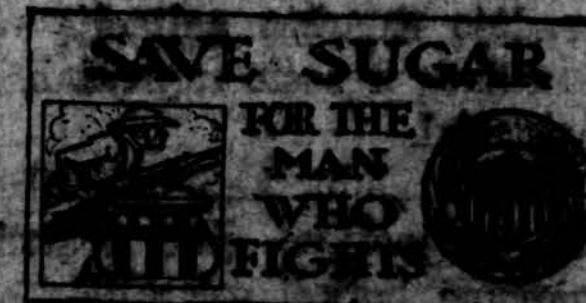
Čia ne reklama, bet faktai. Norintieji gali pas mus atsilan- kyti ir persitikrinti. Abėma, apgarsinimai Partolos palaiko sa- vy faktus ir tikrąją teisybę. Mes visados atsakome už šitą, to- del nebijome ir garsinti tarpė pu- blikos.

Geriausios kraujo valytojas ir viduriu liuosuotojas yra saldainiai Partola. Jos yra žinomos visam pasaulij kaip geriausias vaistas viduriams. Jos yra apco- vanotos aukšniais medaliais ir diplomais 6 pasaulinėse parodose: Londone, Paryžiuje, Genevoj, ir kitose Europos miestuose.

Partola saldainiai yra didelėse dėžutėse, kurios kainuoja tik 1 dolieris. Norintiesiems išsityio par- sitikrinti 6 dėžutės, mes išsiunčia- me už 5 dol. nuleidžiami vieną do- lierį.

Šitą darome dėlto, kad išsūn- timas 6 dėžutė, ty užpakavimas ir persiuntimas mums pigiau atsi- eina, negu atskirai kaina dėžutė. Tokiu būdu perkant iš sykiu 6 dėžutes, pirkėjui palieka 1 dol. Adresuoti reikia šitai:

APTEKA PARTOLA,
 181 Second Avenue,
 New York, N. Y., Dept. L. 4
 (129)

Lietuviai Amerikoje.

KENOSHA, WIS.

Tautos Fondo 78-to skyriaus reikalais lapkričio 20 d. laikytame susirinkime, išd. P. Gynotas padėtas po \$1000.00 kaucijos. Išrinkti kolekto-riai, kurie eis rinkti aukas į Kalėdinį Fondą. Kolektorai eis po 2 ir vienas turės T. F. ženklą. Tokių nesibijokite; už juos T. F. 78 skyrius atsako.

Pasarga. Jei kurie neturėtų ženklo, už tuos T. F. skyrius neatsako. Gerbiamoji Kenosha lietuvų visuomenė! Gerai žinote, koks dabar momentas. Musų Tėvynė Lietuva kaip iš grabo keliasi, kuri kėntėjo ir kenčia baisiausias priespaudas nuo rusų, lenkų ir vokiečių. Dabar šaukiasi prie savo sunų ir dukterų, kurie čia gyvenam. Šaukiasi pagalbos pinigiskos. Tai gi aukokime kiek kas išgalim. Aukokim į T. F., nes tik Tautos Fondas ištikimiausiai kovoja už savo brangią Tėvynę Lietuvą. Jei šiandie patausis kalba apie Lietuvą, tai tik tie musų broliai parodė, kad Lietuva dar gyva, kurie aukoja į T. F., kurie pasivertę dirba. Bet atsiranda ir tokių, kurie tik tyčiojasi iš savo Tėvynės. O kada išsigirdo, kad Lietuva pasiliuosuoja, tai subruzdavo ir jie dirbti, mat ir jiems parupo kokių ten supuvelius dorų užrioginti ant visuomenės sprando. Taigi, jei aukojat, gerbiamieji, tai žiūrėkite kam ir kur aukojat, kad paskui nesigailėtumėt, nes jau dabar drįsta šmeižti tikrus Lietuvos sunus ir dukteris, sakdami, kad katalikai nieko neveikia. Reikty tai negirdinčio ir nieko nematančio, arba visai be sąžinės žmogaus, kuris drįstų taip sakyti. O čia randasi tokie dar kurie save vadina katalikais - tautiečiais, prisdengę katalikyste. Nuo tokių reikia saugotis žmonėms geros valios. Jei jie turėję būtų kiek rimtumo, bučia nieko nesakę, butume išvieno dirbę, nors tokių čia tik tris randasi, kurie dar išsireiškia, nors nevisai aiškiai, kad apmoka, tai negaliu užtylioti, kada jie kesinasi grautį Tautos Fondą; atkalbinėti žmonės. Negalima ilgiau tylėti apie tokius žmones, kurie net drangijose, nei visuomenėje nedirba dykai. Čia dabar pradėjo dirbti siaura sriovelė. Jie pačių Lietuvos širdį pradėjo šmeižti. Jeigu nesiliaus taip darę, parašysiu ir pavar-des užstatydamas kauciją ir tie ponai bus pastatyti tikroje šviesoje. Tada pažūrėsim kas fanatikai.

Tikras Tėvynainis.

WAUKEGAN, ILL.

L. Vyčių vakaras.

Lapkričio 17 d. Lietuvos Vyčių 47 kp. šaukiami atvaizdai, kur J. Vaiciekaitis parašytą veikalą "Gims Tautos Genijus".

Veikalo svarbą, tikiu, daugumas žino, nes jis buvo spaudžintas "Vytje". Tik čia noriu paminėti aktorius judėjimus ir abelnai išvaizdą scenos. Geriausiai atsižymėjo šį kartą, A. Semaškus, Stangvilos rolėje. Jis lošė gyvai, be jokių trukumų. L. Zupkaitė Dangeros rolę visai natūraliai atliko, ypač kada sutiko Zubrį ir

kuomet apraudojo Vilko lavoną, labai puikiai nudavė. A. Stanislovaitis Azalo rolę atliko gan gerai. Išrodė kaip tikras Lietuvos karžygis. O. Burbiutė puikiai atsižymėjo Žybuoklės rolėje. Ji lošė gyvai, be jokių trukumų. S. Dočiutė irgi labai tiko Overės rolėje. Atliko pagirtinai, ypač nusigandimus, kuomet vaidinos jai, nudavė visai natūraliai.

Kiti mažesnės rolės: B. Visockis, V. Špokas, F. Burbiutė, E. Butkus, irgi atliko gan gerai. L. Podziūniutė labai tiko Lietuvos rolėje ir atliko pagirtinai. Vienu žodžiu, veiklas atvaizdintas labai puikiai. Scena ir visokie prisi- rengimai, darė didį įspūdį kiekvienam.

Waukegano vyčiai, ištikrų, užsitarnavo pagarbą už toki atsižymėjimą, nes prie toki veikalo nemažai reikia darbo ir pasišventimo, kad tinkamai išpildžius ir viską prirengus, kaip reikalauja autorius. Publikos buvo nepaprastai daug ir visuose matėsi didis užsiteresavimas, nes per visą laiką trąėjo svetainė nuo delyni plojimo, o leidžianties paskutini kartą uždangai, plojimai nebuvo galo. Waukegano vyčiai, turbūt, pirmą kartą taip šaukiai pasirodė scenoje, kad tokį įspūdį padarė publikai. Todel tebuna jiems garbė.

Tėmytojas.

CICERO, ILL.

Darbininkų užėja.

Nuolatos visokie pagerimai yra vykdomi "Darbininkų Užėjoje", po num. 1447 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Dabar joje galima gauti rašalo, poperos, pašeilių ir tt. Yra ir kitokių naujų daiktų. Remkime savuosius.

Jaunikaičių benas.

Puikus jaunikaičių burelis čionais suorganizavo savo beną. Jie jau daug yra nuveikę. Gražino per parapijos bazarą, gražino per apvaik-čiojimą karės parodoje. Jis susideda iš: Julius Zaura - vadas, Petras Naruševičius, Ant. Spranaitis, J. Junkaitis, Ant. Jonelis, Pr. Junkaitis, K. Joneis, Zig. Norkevičius, G. Pocius.

Ateityje tas benas žada mūsų tautai daug neveikti.

Vyčių veikimas.

Ligos praėjo, svetainė pataisyta ir jaunimas vėl subruzdavo, sukruto. Prakiniausia dalis jaunimo priklauso prie L. Vyčių 14-tos kuopos.

Reikia šį kartą kiek parašyti apie susirinkimą, laikytą sereidoje, lapkričio 20 d. Daug dalykų svarstyta, bet vis atidėta ant toliau. Vienas reiklas neatidėliotinas, tai užbaigimas traukimosi paveikslų. Senai kuopa nutarė įsitaistyti didelį paveikslą, kuris būtų kuopai kaip atmintis. Bet ne visi dar nusiėmė paveikslus. Taigi, kurie dar atsilikote, eikite į pp. Mikalausko ir Kudirkos studio ir atliktų, kas nutarta.

Paskui įvyko diskusijos temoje: "Katra reikalingesnė profesija: gydytojų ar advokatų". Karštai ir iškalingai savo puses laikė p. Aleks. Kreneius ir p. nia K. Bačkienė. Daug dalykų paaiškėjo ir buvo iš ko pasimokinti.

Kaip ir kiek pirkti maisto šeimynai.

Taisyklės šeimynininkams laikę karės brangenybių.

Pienas.

1. Laikyk visada užtektinai pinigų, kad nupirkti kvortą pieno kiekvienam kūdikiui ir 1/3 kvortos kiekvienam suaugusiam.

Augusiems vietoje pieno galima duoti surio - dvi uncijas surio vietoj 1/3 kvortos pieno.

Nugraibytas pienas yra maistingas augusiems; netaip jau geras vaikams. Jei reikia tik pusę kvortos nugraibytą pieno, kita pusė turi būti negraibytą.

Jei pieno kitiems ir trukty, vaikams juo turėti neturėti.

Taukai.

2. Pirk dvi ar tris uncijas kokių nors taukų ant kiekvieno augusiojo.

Vaikams, kurie gauna kvortą negraibytą pieno kasdien, taukų tiek daug nereikia.

Sviestas yra geriausias taukai, ypatingai vaikams.

Cukrus.

3. Pirk tik tiek cukraus, kad paskaninti valgi; jis maistui nereikalingas.

Pusantros uncijos arba trijų lygumalių šaukštų cukraus, medaus, malio ar sirupo užtenka. Nedaugiau kaip viena uncija to viso tegali būti cukraus.

Išleidimas: daugiau, neg reikia ant cukraus, kada pinigų nedang, atima nuo šeimynos kitą maistą, kuris daug reikalingesnis.

Šviežios daržovės.

4. Pirk kiekvienai dienai bulvių ir dar kokių nors daržovių - kopūstų, svogūnų, morkų, ropių, burokų ar kitų kokių.

Vaikams galima skirti dvi ar tris vidutines bulves ir 1/4 svaro ar daugiau kokių kitų daržovių.

Augusieji gali suvalgyti šešias ar aštuonias vidutines bulves ir pusę svoro ar daugiau kitų daržovių.

Grūdai.

5. Nepirk daugiau kviečių, kiek yra leidžiama maisto administracijos. Vartok avižinius kruopas, avižinius miltus, kukurūzų miltus, hominų, miežių, ryžių ir grikių.

Miltai ir kruopos, padaryti iš želių grūdų, yra labiau pagaidujami, neg kiti kokie. Vartojant džiovintus žirnius, pupas ir užtektinai bulvių, mažiau tereikia duonos.

Vaisiai.

6. Duok kiekvienam žmogui šeimynoje kiek-tiek vaisių kasdien.

Šviežiai ar džiovinti obuoliai, džiovintos slyvos ir razinkai yra pigiausiai vaisiai.

Permainos.

7. Visuose paduotame suraše yra viskas ko reikia, kad išmaitinti šeimyną; bet jei yra iš ko, galima padaryti permainų ir priduoti skanumų valgiam.

Jei šeimyna turi iš ko tai: Galima augusiems mėsos daugiau pridėti.

Po diskusijų trumpa valandė žaidė lietuviškas žaisles. Jau žaislių jaunimas buvo išsiilgęs.

Ateityje žadama visokių įvairumų laike kožno susirinkimo turėti.

Valio, jaunimas, siekime prie savo tikslo.

Pr.

Puikus pasiūlymas šeimynai vakaras

Rengiamas

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 29 kp.

Atsibus

Sereidoj, Lapkričio 27 d., 1918

SVENTO JURGIO PARAP. SVETAINĖJ, 32ro Place ir Auburn Ave.

Visi kas tik norite gerai laiko praleisti atsilankykite ir paremkyte darbininkus.

Visus nuosirdžiai kviečia

KOMITETAS.

Kiaušinių galima duoti višai šeimynai.

Daugiau galima išleisti ant pieno, grietinės, sviesto, surio, vaisių, daržovių, taukų ir sal- dumynų.

Pagal pirmąsias šešias taisykles suteikiama paprasto, bet užtenkamai maisto visai šeimynai. Pridėjimai ir yra geras daiktas, bet be jų galima apsieiti ir nėra nadingesni, neg viršų nurodytieji.

A. + A.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS

A. + A.

Stanislovas Silkaitis

37 metų amžiaus, likosi palaidotas su bažnytinėm apeigom ant St. Charles, Ill. kapinių lapkričio 20 d. Paliko dideliam nuiludime žmona Paulina su trimis kūdikiais, vyriausias 8 metų, jaunausias 2 metų ir svogeri J. Blažį.

Nuosirdžiai tarę acių visiems giminėms ir pažistamams dalyvavusiems laidotu- vėse. Velionis mire nuo plaučių uždegimo.

J. Blažys.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ZILVITIS
DENTISTAS
3315 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Steponas Pašaveckas

Mirė 26 d. spalio, nuo plaučių uždegimo. Velionis turėjo 26 metus paėjo iš Vilniaus Gubern. Amerike įgyveno 7 metus paliko čia tėvus ir 4 se- seris.

Velionis buvo pavyzdinga katalikas ir geras tėvynainis prigulėjo prie sv. Jurgio Pa- rapijinio Choro, Liet. Vyčių 25 kuopos ir sv. Juozapo Draugijos.

Laidotuves atsibus 28 d. spalio be bažnytinii apeigų iš priežasties siaučiančios influ- enzos.

LIETUVIAI.

kurie įdomaujate uke, skaitykite ir platinkite vienateli uke laikraštį "AMERIKOS UKININKAS". Kreipkitės sekanciu adresu:

AMERIKOS UKININKAS
P. O. Box 96,
HART, MICHIGAN.

Cash Už Laisvės Bondsus

Valdžios Bondsai perkami už cash, arba paskolinimo jums pinigų už juos laisvę rata nuosimio, arba nupirktinose jums nuosimty bonds užmokėdami dalį. Atsinešite bondsus pas:

CARL M. WHITE,
Room 411, 36 W. Washington St.
Adress Subatoniai iki 6 valandų vakaro.

A. A. SLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas miesto:
13-ty Iulij - Kambaris 1302
Associated Bldg.
39 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Ustarninko ir Petyrčios vaka-
ro nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS
Lietuvis grabo-
rius. Atliks
visokias lito-
civas, kopir-
tuvas, tuos sa-
vo kasdienes ir
automobilus.
Taipgi dide-
se dalj gruo-
patj dirbama.
3307 Auburn Ave.
Telephonas Drovers 4189

NUSIPIRK MOSTIES.

Tai BUSI GRAZUS! Je i-
dirba Mentelatum Co. Prieš
eisant gult ištepk veidą mo-
sia per kelis vakarus, o pada-
rys veidą tyru ir šaistū balt-
ta. Toji mostis išima plėmus
raudonus, juodus arba šlakis
ir pašalina visokias epuogas
nuo veido. Kaina dėžutės 50c
ir \$1.00. Pinigas gali styti
ir stampomis.

J. RIMKUS,

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

PUSPADZIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio aržu-
skuro siulomo šmotelino nuo 25c iki
35c, na pora, geriausio aržuolo sku-
reles nuo 70c iki \$1.00 už avy-
vius, ypač geriausiai apsaugę plau-
kus, apsaugę plaukus, apsaugę ir
virkštes reikalingos tulkės, o labai
geras kainas atleikite ir persitit-
trikit.

Leather & Finding Store

K. Kaplan & Sons

4608 So. Ashland Ave.

Telefonas Yards 3434.

AR ESI VARGINAMAS SU VIDURIAIS?

Jeigu taip, tai turi būtina pamė-
ginti pakelti "Hexa Pills" 25c ir 50c
pakelisi.

Prisiųskite krasos ženklielį, o gau-
site dykai sampelį. Ant pardavimo
pos

Hecht's Cut Rate Drug Store
3459 So. Halsted St.

Priskripeljos ir kiti vaistai pa-
duodami pigiau negu kitur.

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 35
metų kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W
18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: nuo 10-12 pietų
ir 6-8 vakarais. Telefonas:
Canal 5716.

GYV. MAS: 3412 E. Halsted
Street.
VALANDOS: 8-9 ryto tikrai

Dr. C. Z. Vezelis

LEETUVIS DENTISTAS

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlionis: nuo 10-12 pietų

4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

DR. SIGMUND MANN

Daktaras ir Chirurgas

MIESTO OFFISAS

Michigan Boulevard Bldg.
Suite 922

Michigan Ave. Kamp. Washington
gatvės

Adynos 11 iki 12 iki 1 po pietų.

OFFISAS

5146 W. 25th gatvės

Kamp. 52nd Ave. Cicero, Ill.

Adynos: nuo 12 iki 4 ir nuo 7 iki
9 vakare. Nedėlionis nuo 10
iki 12 ryto iki 12.

Telefonas Cicero 656

Namų Telefonas, Lawndale 3325

Dr. M. Stopnicki

3109 So. Morgan Street

CHICAGO, ILLINOIS

Valandos: 8 iki 12 iki 12 ryto;
6 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
nės: 10-12 ryto; 6-9
vakarais. Tel. Yards 5029.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas,
Akademikas

1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai
ir rusiškai.
Valandos: 10-12 ryto; 6-9
vakarais. Tel. Yards 5029.

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pri-
tartinimas ir siu-
vimas yra lengva
mokytina per
mūsų Master Sys-
temą ir trumpama
laike dienomis ar
vakarais.
Specialia skrym
Mokiname Power Machine siu-
vimo. Mokėtis gaunama nuo \$15
iki \$30 į savaitę, o galima išmok-
ti trumpam laike už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASCHKA, PERDETINE

118 N. La Salle Str., 4th Floor.
Skolės nuo City Hall.

Telefonas Pullman 66

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 ryto - 1
iki 2 po pietų - 6:30 iki 8:30
vakare. Nedėlionis nuo 10
iki 12 ryto.

Telefonas Pullman 66

Dr. G. M. GLASER

FRANKFURTA 26 METAI

Gyvenimas ir ofisas

3149 S. Morgan St. Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.

Specialistas

Moteriškų, Vyriskų ir Vaikų

Taipgi Chroniškų ligų.

OFISO VALANDOS:

9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po

pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare.

Nedėlios vakare ofisas uždary-
tas. Telephone Yards 687

Telefonas: McKinley, 5764

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS

3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

Telefonas: McKinley, 5764

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas

39 SO. LA SALLE STREET

CHICAGO, ILL.

Valandos: 10-12 ryto; 1-4 po

pietų. Tel. Rockwell 6999.

CHICAGO, ILL.

DR. WHITNEY

SPECIALISTAS

422 So. State St., Chicago

Tarpo Congress ir Van Buren

Resid. 813 S. Ashland Blvd Chicago

Telefonas Haymarket 2624

DR. A. A. ROTH.

Rusų gydytojas ir chirurgas

Specialistas: Moteriškų, Vyriskų,
Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3254 So. Halsted St. Chicago

Telefonas Drovers 4189

VALANDOS: 10-12 ryto; 2-3 po

pietų; 7-8 vak. Nedėlionis 10-12 d.

Telefonas Drovers 4189

V. W. RUTKAUSKAS,

ADVOKATAS

Veda Bilas Visuotės Telefonas

Ofisas: Didmiesčių

CHICAGOJE.

Pirmadienis, Lapkr. 25, d. Katry. p. kank. Juk. Frazmas
Antradienis, Lapkr. 26 d., Silvestras. Leonas. Konradas.

KOVA UŽ 6 CENTŲ
MOKESTI.

Chicago tikrai pradėjo kovą prieš viršutinių geležinkelio kompanijų už emimą nuo žmonių 6 centų. Miesto advokatas Ettelson padavė apeliaciją į Sangamon pavieto viršesnįjį teismą prieš State Public Utilities komisiją, kuri leido kompanijai imti nuo žmonių 6c. Podraug apie tą savo žingsnį pranešė tai pačiai komisijai.

Spėjama, kad viršutinių geležinkelio kompanija pertrauks 6c. emimą. Nes kuomet už tai byla vedama, tas negali but praktikuojama. Taip rodo įstatymai.

Imtasi priemonių ir prieš gatvekarų kompaniją, kuri pareikalavo 7c. už važinėjimą.

Tos kovos laimėjimas prigulės nuo miesto viršutinių gerų norų ir advokatų apskurumo.

Valstijinis prokuroras Hoyne tuo tarpu dar nieko galutinai nenusprendęs šitam reikalui. Bet ir jis pasižadėjo pakelti kovą. Jis andai pasakė, kad viršutinių geležinkelio ir gatvekarų kompanijų nusikundimai ant nepritekliaus, yra neteisingi. Nes kompanijos ir su 5c. mokestimi turi aukso laikus.

PLĖSIKAI PAĖMĖ \$866.

Penki apsiginklavę plėšikai andai vakare inėjo į sankrovos "Fair" garadžių, kur už laikomi tos sankrovos automobiliai, ir paėmė iš geležinės šėpos \$866.

ISGELBEJO VAIKĄ.

George Frederick, 2128 Ausbury ave., Evanstone, iš ežero išgelbėjo vaiką Douglas Graham Eadie, kurį kiti vaikai įstūmę ežeran.

Vaikas yra Cleveland Osborn Manufacturing Co. manadžerio Charles D. Eadie sūnus.

Šoferis Frederick kelios dienas kaip pakilęs iš lovos dėl influencos. Gi dabar, gelbėdamas vaiką, peršlapo ir susiėmė. Gydytojas jam patarė per kelias dienas neapleisti namų.

SUSTABDYDYS EXTRA NIKE-
LIŲ ĖMIMĄ.

Kai-kuriuose Chicago viešbučiuose ir apartamentiniuose namuose yra praktikuojami nuo senai dešimtukiniai telefonai. Jei žmogus nori per telefoną kalbėtis, privalo telefoną dežutėn įmesti dešimtuką, kitaip telefonas nebus sujungtas su reikalaujamu numeriu.

Dabar iš Washingtono pranešama, kad su gruodžio 1 d. tie dešimtukiniai telefonai panaikinami. Gana yra nikelio —sako vyriausybė, bet ne dešimtukų.

NESURINKTA KIEK REIKIA KARĖS FONDUI.

Chicagoje nesurinkta karės fondan (War Work) tiek, kiek reikėjo surinkti. Truksta suvirš 750 tukstančių dol. Reikėjo surinkti viso \$8,500,000.

Tad aukų rinkimui laikas prailgintas dar trimis dienomis.

Vadinasi, kampanija pasibaigs rytoj vakare.

LAISKAS REDAKCIJAI.

Gerb. Redakcija:

Karės pabaigos paminėjimo dieną, ty. lapkričio 11 d., Chicago "tautininkai" ant greitųjų buvo surengę susirinkimą su prakalbomis. Susirinkimas įvyko Šv. Jurgio parapijos svetainėje, Bridgeporte. Susirinko nemažai žmonių. Lietuvos laisvės reikalais kalbėjo vieni tik Holstričio tautininkų bosai. Paskatino susirinkusius nesigailėti aukų Lietuvos laisvės reikalams. Prakalbų metu rinkta aukos. Manau, buvo surinkta keli šimtai dolerių. Nes žmonės tą dieną buvo pagauti entuziazmo ir nesigailėjo aukų tokiam prakilimui tikslui, kaip kad Lietuvos laisvės reikalas.

Nuo tos dienos praėjo dvi savaitės, bet ligšiol man neteko pamatyti vietos dienraštyje "Drange" tų aukų paskelbimo, nei aukotojų pavardžių.

Tad klausiu gerb. Redakciją, ar tos aukos nebuvo paskelbtos kokiam kitam laikraštyje ir katran fondan jos pasiūstos. Kadangi ir aš su savo keliais draugais aukojau, tad ir norėčiau žinoti, kaip su tos dienos tautininkų surinktomis aukomis pasielgta.

Aukotojas.

Red. prierasas: Mes jokiuose laikraščiuose ligšiol nematėme tų aukų ir aukotojų vardų paskelbimo. Tautininkams tečiau senai priderėjo tas aukas su aukotojų vardais paskelbti "Drange", jau kadir del to, kad tos aukos buvo renkamos parapijos svetainėje ir nuo katalikų žmonių. Be to, tautininkų privalumas buvo tas aukas pasiūsti ne kur kitur, kaip tik Tautos Fondan. Bet kur tautininkai tas aukas padėjo, kur jie jas pasiuntė mes nežinome, kaip nežinome, kiek tų aukų buvo surinkta.

Mes pasakysime į akis vieną tiesą, kuo neturėtų įsižeisti ir tautininkai. Tautininkai tarp saviškių pasekėjų negauna aukų. Gi aukų reikia ir jų fondui. Tad kad tų aukų gauti, jie naudoja progą, kokių nors nepaprastu momentu. Lapkričio 11 d. pasitaikė toks nepaprastas momentas. Susikvietė jie lietuvius katalikus parapijos svetainėn, į kurią paprastu laiku neįvytų nei vieno tautininko. Ir tenai surinko aukų. Nėra abejonės, kad jie tas aukas padavė savo fondui ir dar pažymėjo, kad tai "tautininkų" aukos, kad "tautininkai" suaukoję ir atlikę didelį darbą.

Tautininkai dažnai taip katalikų rankomis papuošia savo galvas neužtarnautų liaurų vainikų.

PABĖGO IŠ KALEJIMO.

Iš Marquette policijos nuovados kalėjimo pabėgo kalnys Carl Jones alias Curley Weir, 34 m. amžiaus.

Policija atrado dvejus kalėjimo duris atidarytas. Dabar galvoja, kokiuo būdu jis būtų galėjęs atsidaryti duris.

Nors patsai kalnys nėra svarbus asmuo, bet jo pabėgimas labai indomus.

— Londonas, lapkr. 23. — Ligšiol vokiečiai tautininkams pavedė 59 nardančias laives.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ
KOLONIJŲ.

PRANEŠIMAS.

KATALIKŲ VIENYBĖS
SUSIRINKIMAS.

Katalikų Vienybės Centro nepaprastas susirinkimas atsi-bus utarninke, lapkričio 26 d., 7:30 val. vak. Dievo Apveizdos par. svetainėje. Dabartinė valanda yra svarbi; reikalų neįspasakytai daug yra, užtai kuodangiausiai atstovų lai atsilanko.

Valdyba.

IŠ NORTH SIDE.

Lapkričio 3 d. Labd. Sąjunga 6 kp. laikė mėnesinį susirinkimą Šv. Mykolo Ark. parapijos svetainėje. Susirinkimui atsilankė nemažai narių, taigi labai daug svarbių reikalų nutarė. Nutarta gruodžio 7 ir 8 d. surengti bazarą, du vakarus su prakalbomis ir su išlaimejimu. Gerbiameji ir gerbiamosios, lietuviai ir lietuvaitės, meldžiu vardu 6 kuopos paaukoti kokius nors daiktus tam bazarui. Labiausiai gerbiamos moterėlės ir merginos, jus nepamirškite kokių rankų darbo dalykelių paaukoti, vienu žodžiu, ką tik galėsite, tų, meldžiu, paaukoti ir atnešti klebonijon, pas gerbiama kleboną arba pas poną A. Nausėdą.

Taigi mes, northsidiečiai, bukime geros širdies, remkime našlaičių reikalus, nes niekas kitas ne šelpa kaip tik mes patys turime šelpiti. Kitos tautos savo našlaičiais rupinasi, mes turime rupintis savaisiais.

S. B.

IŠ WEST SIDES.

Apsigavau.

Koncertas ir balius Lietuvos Teatrliškios draugystės Rutos No. 1. Stato scenoje dviejų veiksmų tragediją "Pervėlu". Subatoje, lapkr. 16 d., 1918 m., M. Meldažio svetainėje.

Išėjau pasivaikščioti ir pamaniau tą patį apgarsinimą su paveikslu, kur vokiečiai karės metu šauka į lietuvių moterį ir vaikučius. Sustojau ir pamaniau sau, kad reikia eiti pažiūrėti, nors draugija ir nepažįstama. Kadangi pagarsinta, kad loš teatrlišką ratelį, tai maniau pamatyti ką nors gera.

Nusiperku tikietai antron, sulig kaimu, vieton ir ineinu svetainėn. Visi žmonės nepažįstami, rodos, lig ne westsidiečiai butų.

Netrunka pasikelia uždanga ir pasirodo "artistai". Kada pradėjo lošti, tai tada pamaniau, kad ne teatrliškai lošia. "Artistai" rolių nemo, ka, o jau apie judėjimus nėra ką ir sakyti. Publika ir tą kaipir artistai: kur juokas, tai liudžia, gi kada liudysnė scena buna, tai, bra, juokiasi susirietus.

Lošimui pasibaigus, žmogelis praneša, kad dabar dainuos eilistų choras, tik ne nugirdau kokios rotos. Na, ir dainavo. Po dainų perstatė mergaitę padeklemuoti. Deklemavo jauna, kokių 10 metų mergaitė. Mergaitė, matyt, gabi, tik gaila, kad yra patekus rankosna tokių "mokytojų", kurie tokias bjaunrias deklamacijas mokina.

Dori tėvai niekad neleistų savo kudičiui taip kalbėti į publiką, nei už visus pasaulio turtus.

Po tai deklamacijai jau labiau pradėjan pažinti, kas per viena ta Teatrliška draugija Ruta No. 1.

Paskui išeina su monologu "Našlaitė" tula Daujotienė, "Našlaitė" apgailestauja savo mylimą, kuris žuvo karėje ir pradeda sakyti kas ją padarė nelaiminga mergaitė. Sako, kunigėliai, seserys, Bažnyčia ir tt.

Dabar tai jau žinau kas per viena yra ta Teatrliška draugystė Ruta ir dar numeris pirmas.

Manau, kadir skaitytojai žinos.

S. B. C.

KUR KAS KĄ VEIKIA.

Dievo Apveizdos parapijos
koncertas.

Ši kolonija, kaip matyt, kasdien daro naują pažangą gyvenime. Spėjama, kad laikui bėgant bene tik susimes visas katalikų veikimas į šią parapiją. Todėl, kad patys svarbieji tautos klausimai yra gyvai remiami šios kolonijos.

Ve ji buvo pirma, katra padarė pradžią Chicagoje Tautos Fondui Kalėdų dovanos rinkliavą. Ją pasekė ir kitos kolonijos ir dabar jau juda visa Chicago. Katalikų Vienybė laiko savo susirinkimus taip-gi čia, iš kurios galima tikėtis daug gero. Daug didelių darbų padės veikti ir pati sumanys eis, vikins gyveniman. Labdariai gražias pastangas rodo.

Bedirbant visus tuos šalto proto pripažintus naudingus darbus, atbunka, atšimpa energija, pasišventimas, ištvėrmė, nelyginant it to žirgo padkavos atmuštos į sušalusią akmenuotą žemę pradeda slisti. Reikia vėl jas aštrinti, kad žirgelis sparčiau galėtų bėgti.

Žmogus ir-gi ne amžinas, išsisėmus veiklumui, turi ir jis ieškoti to, kas vėl atnaujintų tas išseiktas dvasios jėgas. O jų neatgaivinti a laus stiklu, nei lašiniiais, kaip kad tuli daro. Reikia ką tokio kas sugebėtų pakelti žmogaus sielą iš nuovargio, iš slogučio prieblandos į šviesumą, kur mintis skrenda, plaukia. Gali atsigauti ir vėl atgal grįžti prie kasdieninių darbų jau su tvirtesne ištvėrmė, stipresniais pasišventimais.

Dievo Apveizdos parapijos vadai įtą vaistą ir panaudojo atnaujinimui žmonių dvasios.

Lapkr. 17 d. buvo surengus vieną iš didesniųjų koncertų. Dalyvavo garsusis Chicago Vyčių Apskričio choras ir šiaip keletas atskirų solistų, taigpi buvo griežimas ant smuikos ir skambinimas ant pijano. Iš dainų labiausiai atsižymėjo sopranas iš Tėvų Paulistų garsiojo choro mažas, gal kokių dvylikos metų amžiaus, vaikas. Ale dainavo taip gerai, kad žavėte-žavėjo publika. Klausant net nebesinori tikėti, kad tai žmogus dainuoja, bet, tarsi, šventumo pagautas girdi lig iš kito pasaulio angelo balsą.

Čia taigi žmogus ir pasirodo kas jis yra: ar paprastas gyvybės apsirėškimas, vaikščiojantis gyvunas ar kas daugiau. Kaip nelaimingi tie, katrie to skirtumo nemato ir neįjaučia.

Ponas Kudirka dideliais žingsniais žengia dailės pasaulin. Jo pažanga, padaryta nuo praeitų metų, pastebėtinai. Pirmians juo džiaugdavomės kaip geru solistu, da-

bar jau galime didžiuotis, kaip dailininku, dailės ša-koje.

Panelė A. Petkintė, Šv. Kazimiero Vienuolyno auklėtinė, skambino pijanu. Tos mergelės būdas ir išvaizda sakyte-sako, kad gausiai yra apdovanota ta dovana. Kas ją girdėjo skambinant, visi pranašauja didelės ateities.

Ponas Jakaitis smuiku solo griežė. Išaukė daug gražių jaunsų klausytojuose. Vyčių choras. Tikėtasi daugiau iš jo, bet...

A, ne vien sunkiuose veikluose slepėsi tyroji dailė. Kitą sykį randasi viename prastame punktelį, daugiau tos dailės, negu kad storų knygoje. Lietuvių liaudies dainose yra mūsų tautos pasislėpus gyvybė. Iš jų, kaip iš saulės, eina šviesos spinduliai gaivindami mūsų apsiniaukusią samonę nuo senai visokiais užsikrėtusiais svetimu-mais. Ir tolei mes busime mažutėliais, nykštukais, kolei patys nepanorėsim iš tikros širdies paaugeti dideliais, tyresniais Tautos mene ir nurostom mūdžioti svetimų kurpių pžkulnius...

Dabar laikas, dabar laikas mylėti dainelę iš vargo nupintą. O jei tik po-viršam, ot, tik taip san del mados, tai netoli nuvažiuosim. Tėmyk tik publika te-atruose, pamatysi, kaip ji kartais palieka gyvesnė, tai vėl apsnusta. Priežastis to keitimosi ta, koki artistai ar dainininkai lošdami ar dainuodami padaro įspūdį. Jei tveriami įspūdžiai nepasiekia žmogaus sielos, žinoma, pradės snausti ir užmiršti, ko jis čia atejo.

Atsimenu to paties Vyčių choro koncertus. Tarpe kitų dainų, buvo dainuota labai paprasta dainelė "Oi tie sodnai do sodneliai". Padainavus tą dainelę, kaip griausmas pasipylė delnų plojimas. Turėjo atkartoti apie keletą sykų ir vis nebuvo galo gerėjimuisi. Užtai, kad priminė, kiekvieno jaunystės dienų nuotikius, jaunystės pamylėtus idealus, meilę. O kamgi nebutų malonu pamatyt savo širdies vaizdą dainelėn įprata? Tokiais vaizdais mūsų visos dainelės ir atspindi. Užtai ir reikėtų tokias dainuoti, dainuoti su pamėgimu, pamylėjimu visur ir visados.

Vyčių choras šį sykį pasirodė silpniau kaip praeitais metais duodamas koncertą kantatą "Broliai", kuris ėjo kaip kokia andra. Žinoma, daug gerų, išsilavusių giedorių choras neteko, kariuomenė išėjo, kiti taip, bet visgi dar choras nemažas. Ir reikia tikėtis, kad ateityje parodys kuo esąs. Nes vyčiams ir pridera liauro vainikas ir užuojauta, pasitikejimas visuomenės.

Po koncertu gražiai jaunimas linksminosi. Girdėjosi, kaip patrijotai, jaunimo prieteliai gerėjosi sakydami, "Ačiū Dievui, kad mūsų jaunimėlis visgi didesnėje dalyje tebėra lietuviškas, gyvai ir gražiai moko linksminties".

Truputėlis.

LET POTATOES FIGHT

They Save Wheat
When you eat Potatoes
don't eat Bread

PIRKITE KARĖS TAUPY-
MO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

J. J. Stonkus

Theo. Werner

Thos. Hoekstra

THEODORE WERNER & CO.

11140-11144 MICHIGAN AVE., ROSELAND, ILL.
Phone Pullman 514

Vyriškų Drapany Geriausio Krautuve
Visoje Apieilinkoje Miesto

Užtat mes norime, kad kiekvienas mūsų viengentis brolis lietuvis būtų gražiai ir tinkamai jo naujamui drabužiams pasirengęs, nes mes žinome, kad drabužiai lošia labai svarbią rolę ir kartais net nulemia žmogaus pasisekimą draugijoje. Todėl ištiesame širdingą pakvietimą į lietuvių ateitį mūsų sankrovon ir prisiliurėti mūsų siutams ir Overkotams. Mes pritaikinsim siutų jūsu individualių naujamui, kuris harmonizuos su jūsu amžių ir padarys jūsu visai kitokių žmogum. Mūsų sankrova pripildyta naujausios mados, geriausio darbo ir gražiausios materijos, mes užlaikom siutus nuo \$15.00 iki \$60.00. Overkotų taipgi nuo \$15.00 iki \$92.50, taipgi užlaikom gražiausių kailinių nuo \$58.00 iki \$175.00.

Tokių drabužių ir už tokią kainą jūsu nepirksite jokio kito sankrovų ir kamgi jūsu pirkti kitur netinkamus drabužius, kuomet jūsu gausite geresnius ir tinkamesnius ir tai dar daug, pietan pagal tavoru gerumą. Mūsų drabužiai turi jūsu pilnai patikti, kitaip mes jū jūma neparduosime. Taipgi užlaikome pilną rinkinį visokių reikalingų vyrams pasireidimui dalykų, kaip skrybėlių, kepurų, svetėrių, kaklaračių, marškinių, pirštinių, paečių, skalbinių gražų ir tt. Mes parduodame tik geriausius tavorus. Tik tokius parduosime ir jūsu. Taipgi darome siutus ir ant užsakymų. Mes užganėdiname tukstančius kostumerių, užganėdiname ir jūsu, kokie nebutų jūsu reikalavimai. Tečiau jei pasitaikytų, kad mūsų tavorai dėl kokios nors priežasties jūsu netiktų, atneškite, o mes mielai apmainysime į kitą arba sugrąžinsime pinigus. Širdingai užkvičiu visus į savo krautuve

J. J. Stonkus, naris, Theodore Werner & Co., Roseland, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

1886
LITHUANIAN R-C ALLIANCE of AMERICA

TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:
PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje.
POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulgy metų laike iširašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todėl rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstitucija, mokesnių knygelė, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizinkok pas vietinės kuopos raštininką ir iširašyk dabar. Jei tavo apieilinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Draugą".

Little
Americans
Do your bit

Eat Corn meal mush-
Oatmeal-Corn flakes-
Hominy and rice with
milk. Eat no wheat cereals.

Leave nothing on your plate.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

United States Food Administration License No. 68981

BANKES The Best
COFFEE 28 a lb.
23c

Home Blend vešnių
pardavėjai ir daug
krautuvių parduoda ta
pačią kavą po 35c.

GERIAUSIS
SVIESTAS
65c

Riebiųjų sviesto
labai geras po
32c

GOOBA
Geriausio Bank-
sviesto su
ben. koka. 14c

DAIRY-
SVIESTAS
50c

WEST SIDE
1044 W. Chicago av.
1873 Milwaukee av.
2054 Milwaukee av.
1045 Milwaukee av.
1612 W. North av.

1838 Blue Island av.
1217 S. Halsted st.
1623 S. Halsted st.
1618 W. 12th st.
5102 W. 32nd St.
2629 W. Madison st.

1518 W. Madison st.
SOUTH SIDE
3023 Westworth av.
2427 S. Halsted st.
4739 S. Ashland av.

400 W. Division st.
750 W. North av.
2418 W. Clark st.
2344 Lincoln av.